

Žurnāls “Būvinženieris”, 2018. gada februāris

Sarunā ar Ekonomikas ministrijas valsts sekretāra vietnieku Edmundu Valanti “Būvinženieris” piedāvā atskatu uz iecerēm, kad viņš kļūva par Būvniecības departamenta vadītāju. To papildina viņa pašreiz konstatētais par izdarīto, iesākto un būvniecības nākotnes redzējumu.

Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kameras (LTRK) Būvniecības komitejas vadītāja amatā ieceltais AS “*RERE Grupa*” valdes priekšsēdētājs Guntis Āboltiņš-Āboliņš pagājušā gada novembrī tika ievēlēts arī Latvijas Būvniecības padomē. Būvniecības nozarē viņš darbojas tikai dažus gadus. Pirms tam bijis AS *Latvijas balzams* valdes priekšsēdētājs, iepriekš “*Statoil*” koncerna Norvēģijā atjaunojamo enerģiju biznesa attīstības vadītājs. Ar skatu no malas un arī iekšienes – par būvniecības procesiem.

Pēdējā desmitgadē uzcelto objektu ekspluatācijā atklātas būvniecības procesā pieļautas kļūdas, par kurām informācija un risinājumi to labošanai būtu jāapkopo nozares dalībniekiem pieejamā datubāzē. Tas ļautu turpmāk būvēt labāk, aicina SIA “*Kapitel*” eksperts Andris Stankevičs.

Iepirkumu uzraudzības biroja vadītāja Dace Gaile sniedz ieteikumus normatīvo aktu uzlabošanai būvniecībā un iepirkumu jomā pēc pēdējos gados strīdu izskatīšanā uzkrātās pieredzes.

Pērn jūlija beigās tika uzsākta Latvijas Universitātes Dzīvības zinātņu centra jeb Zinātņu mājas celtniecība, kas atrodas līdzās 2015. gadā Torņakalnā atklātajai Dabas mājai (Dabaszinātņu akadēmiskajam centram). Atbilstoši pašreizējiem būvdarbu plāniem Zinātņu mājas nodošana ekspluatācijā paredzēta šā gada otrajā pusē, un tā būs otrā no trim plānotajām ēkām, kas veidos daļu no LU Akadēmiskā centra Torņakalnā.

Arvien biežāk Rīgā atjauno ne vien valstiski nozīmīgus objektus, bet arī dzīvojamus namus pilsētas centrā. Viens no šādiem namiem atrodas Aleksandra Čaka ielā 61, un tas ir ievērojams ne vien ar to, ka tikko atjaunota šī nama vēsturiskā fasāde. Ēkai, kuru 20. gadsimta trīsdesmitajos gados projektējis labi pazīstams arhitekts un Latvijas valstsvīrs, ir arī savs īpašs tapšanas stāsts.

Mundigciems atrodas tikai 4,5 kilometrus no Talsiem, Lībagu pagastā. Un pagājušā gada 17. novembrī, piedaloties dzīvokļu īpašniekiem, būvniekiem, apsaimniekotājiem, finansētājiem, kā arī valsts institūciju un pašvaldības pārstāvjiem, tur tika atklāta atjaunotā piecstāvu dzīvojamā māja “*Saullēkti*”. Līdz ar to Mundigciems kļūva par pirmo ciemu Latvijā, kurā visas daudzdzīvokļu dzīvojamās mājas ir renovētas – četras, izmantojot Eiropas Savienības fondu līdzfinansējumu, bet viena ar bankas kredīta palīdzību.

Pasīvo māju atvērto durvju dienās demonstrēti dažādi objekti – privātmājas, ražotnes, sabiedriskās celtnes un pat zaļi atjaunota jūgenstila ēka, kur pieredzi enerģijas taupīšanas var smelties nākotnes būvju īpašnieki un radītāji.

Ārzemēs ielūkojamies skolas ēkas koka konstrukcijās, kura atrodas nelielā pilsētiņā Klausā Foralberga apgabalā (*Voralberga*) Austrijā, un tā ir skola arī bērniem no Vaileras (*Weiler*) un Fraksanas (*Fraxern*).

Minimāju kustība pasaulē pieņemas spēkā un izraisa jau komerciālu interesi. Pāris mēnešu pēc projekta apstiprināšanas Almēres pašvaldībā (Nīderlande) visas jaunbūvējamā ekociemata “*Bolderburen*” mājas ir vai nu rezervētas, vai jau nopirkas, tostarp deviņas minimājas ar kvadrāturu no 40 līdz 52 m². Pašlaik Nīderlandē ir 87 minimāju iniciatīvas dažādās realizācijas stadijās, un pagājušā gada nogalē biržā kotētais būvuzņēmums “*Heijman*” paziņoja par noslēgto līgumu realizēt 28 minimājas, kuru kvadrātūra nepārsniedz 39 m².

Ceļi ir atslēgas elements tautsaimniecības attīstībai, nevis vienkārši iespēja nokļūt no punkta A līdz punktam B. Labas kvalitātes ceļi nozīmē valsts ražošanas infrastruktūras, tranzīta un ekonomisko attīstību, iespēju nokļūt līdz reģioniem, kā arī daudzu pakalpojumu mobilitāti un decentralizāciju. Tieši tāpēc piedāvājam pētījumu, kurā salīdzināti ģeosintētiskie materiāli efektīvai autoceļu būvniecībai.

Pasaulē ilgtspējīgas ēkas novērtē ar Lielbritānijā dzimušo ēku novērtēšanas sistēmu *BREEAM* un Amerikā radušos *LEED* sistēmu. Konkrēti kritēriji, konkrēti punkti. Būves tiek novērtētas vispusīgi, papildu punktus tās saņem pat par velosipēdistu ceļiņa, publiskā transporta tuvumu. Par ilgtspējīgu būvniecību piedāvājam sarunu ar profesoru *Dr. sc. ing.* Artūru Lešinski.

Latvijā būvniecības nozarē jau ilgāku laiku tiek runāts par BIM, dažādi uzņēmumi savā darbā izmanto BIM, arī iepriekš žurnālā “*Būvinženieris*” publicēti raksti par BIM, taču nav novērojama vienota izpratne par to, kas īsti tiek apzīmēts ar šiem trim burtiem un kurām projektos iesaistītajām pusēm ko no tā gaidīt. Bieži nākas sastapties ar izveidojušos kļūdainu izpratni par BIM būtību un lomu projektos, kā arī lietošanas pamatojumu. Tas lielākoties ir tāpēc, ka nav tāda viena visām iesaistītajām pusēm kopīga BIM un kopīga ieguvuma no tā. BIM ir plašāks jēdziens un tā sniegtie ieguvumi var būt dažādi.

Mūsdienās tiek veikti dažādi pasākumi, lai iegūtu pēc iespējas vairāk informācijas gan par esošo autoceļu stāvokli, gan arī par topošo ceļu kvalitāti. Ir vairākas pārbaudes metodes, pēc kurām tiek pārbaudītas asfaltbetona izejmateriālu īpašības, pirms tas vispār tiek uzjaukts. Šoreiz par bitumena un minerālmateriāla adhēzijas īpašību noteikšanu ar fotoattēlu apstrādes metodi.

Asfaltbetona divas galvenās sastāvdaļas ir minerālmateriāls un bitumens. Viena no galvenajām kvalitatīva asfaltbetona īpašībām ir laba, spēcīga salipšana (adhēzija) starp minerāliem un bitumenu. Tātad ne mazāk svarīgi ir spēt precīzi novērtēt adhēzijas pakāpi.

Būvinženieris Guntars Liepiņš aicina sakārtot būvniecības profesionāļu sertifikāciju, kurai ir liela loma objektu kvalitātes nodrošināšanā.

Ceļu inženieris Kārlis Kadiķis, Būvindustrijas lielās balvas laureāts par mūža ieguldījumu nozarē, par saviem sešdesmit gadiem ceļu būvē: “Pašlaik Latvijas ceļu būvētāji ir zirgā, bet esam soli pirms tā, ka visu ceļu tīklu Latvijā nevarēsīm uzturēt. Būs jāizvēlas. Ceļi vienmēr ir vajadzīgi, bet visi ceļi nekad nebūs labi uzturēti ne pie mums, ne ārzemēs. Arī Kanādā, Francijā vai citviet, kur būts, ir galvenie ceļi tranzītam un nozīmīgai satiksmei valstī, bet pārējie tāpat kļūst bedraini un nelīdzeni.”

Vadims Bogdanovs ieguvis divus maģistra grādus inženierzinātnēs, mācījies un stažējies ārpus Latvijas, strādājis visos būvniecības posmos – no projektētāja līdz projektu vadītājam. Ieguvis trīs sertifikātus būvdarbu vadīšanā dažādās būvniecības jomās: ēku, ostu un jūras

hidrotehnisko būvju, ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmu, ieskaitot ugunsdzēsības sistēmas. Patlaban Vadims vada AS “*LNK Industries*” Starptautisko projektu daļu. Viņa zināšanas, profesionalitāte, vēlme nepārtraukti mācīties tika novērtēta. 2017. gada 4. septembrī Vadims Bogdanovs saņēma valstī augstāko nozares apbalvojumu – Būvindustrijas lielo balvu “*Pamatakmeni*”.

Žurnālu 2018.gadam varat abonēt www.buvinzenieriem.lv vai Latvijas pasta nodaļās <https://abone.pasts.lv/lv/meklet/>

Kā arī žurnālu varat iegādāties Preses servisa tirdzniecības vietās visā Latvijā.